

บทเทศน์และข้อคิด วันศุกร์ที่ 2 ตุลาคม 2026
ระลึกถึงทูตสวรรค์ผู้อารักขา – The Guardian Angels
บทอ่านจาก อพยพ 23:20–23; มัทธว 18:1–5, 10

“บางครั้งพระเจ้ามิได้ทรงยกอุปสรรคในชีวิตออกไป แต่ทรงส่งใครบางคนมาเดินเคียงข้างเรา”

ชายคนหนึ่งขับรถหลงทางกลางดึก ถนนก็มืด ฝนก็ตก สัญญาณโทรศัพท์ก็ไม่มี เขาจึงภาวนาว่า “ข้าแต่พระเจ้า โปรดส่งทูตสวรรค์มาช่วยลูกด้วยเถิด!” ครู่หนึ่ง มีมอเตอร์ไซด์คันหนึ่งขี่ผ่านมา คนขับจอดรถแล้วบอกว่า “ตามผมมาเถอะครับ ผมรู้ทาง เดี่ยวพาออกไปถนนใหญ่” แต่ชายคนนั้นตอบว่า “ไม่เป็นไรครับ ผมกำลังรอทูตสวรรค์จากพระเจ้าอยู่!” เขารอต่อไปอีกชั่วโมง จนในที่สุดตำรวจมาพบและช่วยเขาออกจากที่นั่น ระหว่างทางเขายืนยันว่า “ผมภาวนาแล้ว แต่พระเจ้าไม่เห็นส่งทูตสวรรค์มาช่วยเลย” ตำรวจยิ้มๆ แล้วตอบว่า “คุณครับ...บางทีทูตสวรรค์อาจขี่มอเตอร์ไซด์มา แต่คุณไม่ยอมตามเขาไปเองก็ได้!”

เรื่องนี้ชวนให้เราถามว่า **เราเชื่อเรื่องทูตสวรรค์ผู้อารักขาจริง ๆ หรือไม่? และที่สำคัญกว่านั้น—เรารู้จักฟังเสียงของทูตสวรรค์ที่พระเจ้าทรงส่งมาหรือเปล่า?**

1. “เราจะส่งทูตสวรรค์ไปข้างหน้าท่าน”

ในบทอ่านจากหนังสืออพยพ พระเจ้าตรัสกับประชากรอิสราเอลว่า “ดูเถิด เราจะส่งทูตสวรรค์ไปข้างหน้าท่าน เพื่อพิทักษ์รักษาท่านตามทาง และนำท่านไปยังสถานที่ซึ่งเราเตรียมไว้” ถ้อยคำนี้เกิดขึ้นในบริบทของการเดินทางผ่านถิ่นทุรกันดาร อิสราเอลยังไม่ถึงแผ่นดินแห่งพระสัญญา หนทางข้างหน้ายังเต็มไปด้วยศัตรู ความหิว ความกระหาย และความไม่แน่นอน พระเจ้าไม่ได้ตรัสว่า “เราจะทำให้ถนนทุกสายราบเรียบ” ไม่ได้ตรัสว่า “จากนี้จะไม่มียันตรายอีกเลย” แต่ตรัสว่า “เราจะส่งทูตสวรรค์ไปข้างหน้า

ท่าน” นี่คือการของพระเจ้า พระองค์มิได้ทรงสัญญาว่าเราจะต้องเดินผ่านถิ่น
ทุรกันดาร แต่ทรงสัญญาว่าเราจะไม่ต้องเดินลำพัง ทูตสวรรค์ผู้อารักขาจึงไม่ใช่
เครื่องรางศักดิ์สิทธิ์ที่จะทำให้เราไม่ประสบอุบัติเหตุ ไม่เจ็บป่วย หรือไม่พบความทุกข์
แต่เป็นเครื่องหมายว่า แม้ในคืนที่มีดมนที่สุด ชีวิตของเรากียังอยู่ในสายพระเนตรของ
พระเจ้า พระคัมภีร์กล่าวต่อไปว่า “จงเอาใจใส่เขาและเชื่อฟังเสียงของเขา” น่าสังเกต
ว่า พระเจ้าไม่เพียงตรัสว่า “ทูตสวรรค์จะรักษาท่าน” แต่ยังตรัสว่า “ท่านต้องฟังเขา”
หลายครั้งเราอยากให้ทูตสวรรค์คุ้มครองเรา แต่เราไม่ยอมฟังคำเตือนของท่าน

อยากให้ท่านป้องกันอุบัติเหตุ แต่ยังขับรถเร็ว

อยากให้ท่านรักษาครอบครัว แต่ยังพูดทำร้ายกัน

อยากให้ท่านปกป้องลูกหลาน แต่กลับไม่มีเวลาอยู่กับพวกเขา

อยากให้ท่านนำทาง แต่เรากลับปิดหูต่อเสียงมโนธรรม

ทูตสวรรค์มิได้มาเพื่อรับรองทุกสิ่งที่เราต้องการ แต่ช่วยนำเราไปยัง “สถานที่ซึ่งพระเจ้า
ทรงเตรียมไว้” ซึ่งบางครั้งไม่ใช่สถานที่เดียวกับที่เราอยากไป

2. ทูตสวรรค์ของคนเล็ก ๆ ธรรมดา แต่เห็นพระพักตร์พระบิดา

ในพระวรสาร บรรดาศิษย์กำลังถกเถียงกันว่า “ใครยิ่งใหญ่ที่สุดในอาณาจักรสวรรค์?”
แต่พระเยซูเจ้าทรงเรียกเด็กคนหนึ่งมาขึ้นท่ามกลางพวกเขา ขณะที่ผู้ใหญ่กำลังคิดถึง
ตำแหน่ง พระเยซูเจ้าทรงมองเห็นเด็กเล็ก ๆ ขณะที่ศิษย์ถามว่า “ใครใหญ่ที่สุด?”

พระองค์กลับถามด้วยการกระทำว่า “ใครเล็กที่สุด และใครกำลังถูกมองข้าม?” แล้ว
พระองค์ตรัสถ้อยคำสำคัญว่า “จงระวังอย่าดูหมิ่นผู้ต่ำต้อยเหล่านี้ เพราะเราบอกท่านว่า
ทูตสวรรค์ของเขาในสวรรค์เฝ้าชมพระพักตร์พระบิดาของเราอยู่เสมอ”

ในราชสำนักสมัยโบราณ ผู้ที่ “เห็นพระพักตร์กษัตริย์” คือผู้ที่เข้าเฝ้าได้โดยตรง พระ
เยซูเจ้าจึงกำลังตรัสสิ่งที่น่าตื่นตะลึงว่า เด็ก คนยากจน ผู้พิการ ผู้ถูกลืม ผู้ไร้เสียง และผู้
ที่โลกเห็นว่าไม่มีความสำคัญ—ทุกคนมีผู้แทนอยู่เฉพาะพระพักตร์พระเจ้า

มนุษย์อาจลืมหืมตา แต่สวรรค์ไม่เคยลืมหืมตา สังคมอาจไม่ฟังเสียงเขา แต่เสียงของเขาไปถึง
พระพักตร์พระบิดา โลกอาจถามว่า “คนนี้มีประโยชน์อะไร?” แต่พระเจ้าตรัสว่า “คนนี้เป็น
บุตรของเรา” ดังนั้น ความเชื่อเรื่องทูตสวรรค์ผู้อารักขาไม่ใช่เพียงเรื่องน่ารักสำหรับเด็ก ๆ
แต่เป็นคำเตือนอันหนักแน่นสำหรับผู้ใหญ่ทุกคนว่า อย่าดูหมิ่น อย่าทำร้าย และ
อย่าใช้ประโยชน์จากผู้เล็กน้อย เพราะสวรรค์ยืนอยู่ข้างเขา

3. เกร็ดสำคัญที่เราอาจไม่เคยสังเกต

คำว่า “ทูตสวรรค์” ในภาษาฮีบรู *mal'akh* (อ่าน มา-ลัก) และภาษากรีก *angelos* แปลตรงตัวว่า “ผู้ถูกส่งมา” หรือ “ผู้ถือสาร” ทูตสวรรค์จึงมิได้มีความหมายจากรูปร่างหรือปีกเป็นอันดับแรก แต่มีความหมายจากพันธกิจ—ท่านเป็นผู้ที่พระเจ้าทรงส่งมา พระคัมภีร์มิได้บอกชื่อทูตสวรรค์ผู้อารักขาของเรา และพระศาสนจักรก็มิได้สนับสนุนให้เราตั้งชื่อหรือพยายามติดต่อกับท่านด้วยวิธีลึกลับ เพราะจุดหมายของทูตสวรรค์ไม่ใช่ดึงดูดความสนใจมาที่ตนเอง แต่พาเราไปหาพระเจ้า คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิกสอนว่า ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงความตาย ชีวิตมนุษย์ได้รับการโอบล้อมด้วยการพิทักษ์และการวิงวอนของทูตสวรรค์ และผู้มีความเชื่อแต่ละคนมีทูตสวรรค์อยู่เคียงข้างในฐานะผู้พิทักษ์และผู้นำไปสู่ชีวิตนิรันดร์

ข้อเท็จจริงนี้ฟังดูน่าทึ่งมาก กล่าวคือ ก่อนที่เราจะรู้จักภาวนา ก่อนจะอ่านพระคัมภีร์ได้ ก่อนจะรู้จักชื่อของพระเจ้าเสียอีก—พระเจ้ายิ่งทรงดูแลเราแล้ว

วันระลึกถึงทูตสวรรค์ผู้อารักขาได้รับการส่งเสริมในพระศาสนจักรตะวันตกมาเป็นเวลาหลายศตวรรษ ก่อนจะกำหนดให้เฉลิมฉลองในวันที่ 2 ตุลาคม ทันทีหลังวันฉลองอัครทูตสวรรค์ทั้งสามในวันที่ 29 กันยายน รวบรวมพระศาสนจักรต้องการบอกเราว่า สวรรค์มิได้มีเพียงอัครทูตสวรรค์ผู้ทำภารกิจยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์ความรอด แต่ยังมีทูตสวรรค์ที่ทำงานอย่างเงียบ ๆ ในชีวิตประจำวันของมนุษย์แต่ละคนด้วย ความยิ่งใหญ่ของสวรรค์จึงปรากฏผ่านความสัตย์ซื่อในสิ่งเล็กน้อย

4. ใครคือ “ทูตสวรรค์” ที่พระเจ้าส่งมาในชีวิตเรา?

เมื่อเรามองย้อนกลับไป อาจพบว่า พระเจ้าทรงส่ง “ทูตสวรรค์ที่มีใบหน้ามนุษย์” เข้ามาในชีวิตเราไม่น้อย อาจเป็นมารดาที่ตื่นเฝ้าเมื่อลูกไม่สบาย, เป็นครูที่มองเห็นความดีในเด็กที่ทุกคนตัดสินว่าเกเร, เป็นเพื่อนที่โทรมาหาในวันที่เรากำลังหมดกำลังใจ, เป็นแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่กู้ภัย หรือคนแปลกหน้าที่หยุดช่วยเรา, เป็นผู้สูงอายุที่ภาวนาให้ลูกหลานทุกคน, หรืออาจเป็นใครคนหนึ่งที่กำลังพูดความจริง ซึ่งตอนแรกเราไม่อยากจะฟัง แต่ภายหลังจึงรู้ว่า คำพูดนั้นช่วยชีวิตเราไว้

ทูตสวรรค์แท้ไม่จำเป็นต้องทำสิ่งอัศจรรย์ยิ่งใหญ่ บางครั้งท่านเพียงกระซิบบอกว่า “อย่าส่งข้อความนั้น”, “อย่าขับต่อเลย หยุดพักก่อน”, “โทรไปขอโทษเขาเสีย”, “เด็กคนนี้กำลังต้องการคนฟัง”, “อย่าเดินผ่านคนที่กำลังร้องไห้” เสียงของทูตสวรรค์มักเบากว่าเสียง

ความโกรธ เบากว่าเสียงความทะเยอทะยาน และเบากว่าเสียงโทรศัพท์มือถือ แต่เสียงเบา ๆ นั้นอาจช่วยชีวิตคนคนหนึ่งได้

5. พระศาสนจักรต้องเป็น “ทูตสวรรค์ผู้อารักขา”

วันฉลองนี้ยังถามพระศาสนจักรอย่างจริงจังว่า เรากำลังเป็นชุมชนที่ปกป้องผู้เล็กน้อยจริงหรือไม่? พระศาสนจักรจะประกาศเรื่องทูตสวรรค์ผู้อารักขาอย่างน่าเชื่อถือได้ ก็ต่อเมื่อพระศาสนจักรเองเป็นสถานที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้อพยพ คนยากจน ผู้ถูกเอารัดเอาเปรียบ และผู้ที่บาดเจ็บ

เราไม่อาจภาวนาขอให้ทูตสวรรค์ดูแลเด็ก ๆ แล้วเพิกเฉยเมื่อเด็กถูกทำร้าย

เราไม่อาจเคารพรูปทูตสวรรค์ แต่ดูหมิ่นคนจนที่ยืนอยู่หน้าประตูวัด

เราไม่อาจกล่าวว่า “ทูตสวรรค์ของเขาเห็นพระพักตร์พระเจ้า” แต่กลับไม่ยอมมองหน้าหรือฟังเสียงของเขา

พระศาสนจักรที่แท้จริงมิใช่ชุมชนที่แย่งกันว่าใครยิ่งใหญ่ที่สุด แต่เป็นชุมชนที่ถามว่า “วันนี้ใครกำลังถูกลืม?” “ใครไม่มีเสียง?” “ใครต้องการคนยืนข้าง ๆ?” “เราจะพิทักษ์เขาอย่างไร?”

อยากเล่าเรื่องหนึ่งให้ฟัง

เจนนีเด็กหญิงคนหนึ่งภาวนาก่อนนอนว่า “ข้าแต่พระเจ้า ขอทรงส่งทูตสวรรค์มาช่วยคุณยายข้างบ้าน เพราะคุณยายอยู่คนเดียวและเดินไม่สะดวก” แม่ถามลูกว่า “แล้วหนูคิดว่าพระเจ้าจะส่งทูตสวรรค์ไปอย่างไร?” เจนนีเงยบคิดครุ่นหนึ่ง ก่อนจะตอบว่า “คุณแม่คะ... พรุ่งนี้เราเอาข้าวไปให้คุณยายกินเถอะ บางทีพระเจ้าอาจกำลังรอให้เราเป็นทูตสวรรค์ของพระองค์” นี่คือข้อคิดสำหรับเราด้วย เราภาวนาขอให้พระเจ้าส่งทูตสวรรค์มา แต่บางครั้งพระเจ้าทรงตอบว่า “เราได้ส่งแล้วไง — คือเราได้ส่งเจ้าไป”

วันนี้จึงขอให้เราขอบพระคุณพระเจ้าสำหรับทูตสวรรค์ผู้อารักขาที่อยู่เคียงข้างเรา แม้ในช่วงเวลาที่เราไม่รู้ลึกถึงการประทับอยู่ของท่าน ขอให้เราฝึกฟังเสียงเตือนอันอ่อนโยนของท่าน อย่าดูหมิ่นผู้เล็กน้อย อย่าเดินผ่านผู้ที่กำลังต้องการความช่วยเหลือ และอย่าคิดว่าเราตัวเล็กเกินกว่าที่พระเจ้าจะทรงใช้ได้ เพราะบางที ในวันนี้ ใครคนหนึ่งกำลังภาวนาว่า “ข้าแต่พระเจ้า โปรดส่งทูตสวรรค์มาช่วยข้าพเจ้าด้วย” และพระเจ้าอาจกำลังทรงมองมาที่เรา พร้อมตรัสว่า “จงไปเถิด—วันนี้เราจะส่งเจ้าไปข้างหน้าเขา เพื่อพิทักษ์เขาตามทาง และนำเขาไปยังสถานที่ซึ่งเราได้เตรียมไว้”

อยากเล่าเรื่องที่น่าสนใจให้ฟังอีกเรื่องหนึ่ง

กลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 นักบุญยอห์น บอสโก หรือ “คุณพ่อบอสโก” ทำงานช่วยเหลือเด็กยากจนและเด็กเร่ร่อนในเมืองตูริน ประเทศอิตาลี เวลานั้นงานของท่านไม่ได้รับการต้อนรับจากทุกคน บางคนไม่พอใจที่ท่านรวบรวมเด็กข้างถนนมาสอนหนังสือ ฝึกอาชีพ และประกาศพระวรสาร ท่านจึงถูกข่มขู่และเคยตกอยู่ในอันตรายหลายครั้ง คืบหนึ่ง ขณะที่คุณพ่อบอสโกกำลังเดินกลับบ้านตามลำพัง ชายสองคนติดตามท่านมาในความมืด เมื่อมาถึงบริเวณเปลี่ยว พวกเขาก็พุ่งเข้าจู่โจม พยายามใช้ผ้าหรือกระสอบคลุมศีรษะของท่าน ทันใดนั้น สุนัขตัวใหญ่ชนสีเทาตัวหนึ่งก็โผล่ออกมาจากความมืด มันกระโจนเข้าใส่ผู้จู่โจม เท้าและคำรามอย่างดุร้าย จนคนร้ายต้องปล่อยคุณพ่อบอสโกแล้ววิ่งหนีไป แต่สิ่งประหลาดคือ สุนัขตัวนี้ไม่ได้ทำร้ายคุณพ่อเลย มันกลับเดินตามไปส่งท่านจนถึงที่พัก เมื่อเห็นว่าท่านปลอดภัยแล้ว มันก็หายเข้าไปในความมืด คุณพ่อบอสโกเรียกมันว่า “อิล กรีโจ” — **Il Grigio** แปลว่า “เจ้าสีเทา” หลังจากนั้นหลายปี ทุกครั้งที่คุณพ่อบอสโกตกอยู่ในอันตราย เจ้ากรีโจมักปรากฏตัวอย่างน่าประหลาด มันไม่เคยขออาหาร ไม่มีใครทราบว่าเป็นเจ้าของ และไม่รู้ว่ามันอาศัยอยู่ที่ไหน ครึ่งหนึ่ง คุณพ่อบอสโกกำลังจะออกจากบ้านในยามค่ำ แม่มารดาของท่าน—มาร์เกริตา—จะห้ามเพราะเกรงว่าจะเกิดอันตราย แต่ท่านยืนยันว่าจะต้องออกไปปฏิบัติหน้าที่ เจ้ากรีโจกลับมานอนขวางประตู ไม่ยอมให้ท่านออกไป คุณพ่อพยายามเรียกและปลุกมัน แต่มันไม่ยอมขยับ กระทั่งมารดาของท่านพูดซ้ำๆ ว่า “ถ้าลูกไม่ยอมฟังแม่ อย่างน้อยก็ฟังสุนัขบ้างเถอะ!” คืบนั้นคุณพ่อบอสโกจึงไม่ได้ออกจากบ้าน และภายหลังทราบว่ามีคนดักรอทำร้ายท่านอยู่จริง

เรื่องของเจ้ากรีโจได้รับการเล่าไว้ในเอกสารชีวประวัติของครอบครัวซาเลเซียนว่าเป็นสุนัขลึกลับซึ่งช่วยคุณพ่อบอสโกจากเหตุการณ์อันตรายหลายครั้ง ต่อมาเมื่อผู้ถามท่านว่า “คุณพ่อครับ สุนัขตัวนี้เป็นสัตว์ธรรมดา หรือเป็นทูตสวรรค์ผู้อารักขา?” ท่านมิได้ประกาศอย่างแน่นอนว่ามันเป็นทูตสวรรค์ เพียงยอมรับว่าเจ้ากรีโจเป็นสิ่งที่ชีวิตที่พระญาณเอื้ออาทรของพระเจ้าทรงใช้เพื่อช่วยเหลือท่าน

ข้อคิดจากเรื่องราวของเจ้ากรีโจ: “สิ่งที่น่าทึ่งที่สุดอาจไม่ใช่คำถามว่า เจ้ากรีโจเป็นทูตสวรรค์หรือเป็นสุนัข แต่คือคำถามว่า—เหตุใดสุนัขตัวหนึ่งจึงฟังเสียงของพระเจ้า ได้ดีกว่ามนุษย์บางคนเสียอีก?” คนร้ายมีสติปัญญา มีเสรีภาพ และพูดภาษามนุษย์ได้ แต่เลือกทำร้าย ส่วนสัตว์ที่พูดไม่ได้ กลับเลือกปกป้องชีวิต

บางครั้งเราถามว่า “ทวดสวรรค์ของฉันอยู่ที่ไหน?” แต่พระเจ้าอาจกำลังถามเรากลับว่า
 “เมื่อมีคนอ่อนแอถูกทำร้าย เจ้าอยู่ที่ไหน?
 เมื่อเด็กคนหนึ่งถูกทอดทิ้ง เจ้าอยู่ที่ไหน?
 เมื่อเพื่อนบ้านตกทุกข์ได้ยาก เจ้าปกป้องเขาหรือเดินผ่านไป?”

เราไม่จำเป็นต้องมีปีกจึงจะทำงานของทวดสวรรค์ได้ เราเพียงต้องมีหัวใจที่ไวพอจะได้ยินเสียงของพระเจ้า และกล้าพอที่จะยืนอยู่ระหว่างผู้เปราะบางกับสิ่งที่กำลังทำร้ายเขา
 “เราอาจไม่มีวันรู้ว่าเจ้ากริใจเป็นทวดสวรรค์หรือไม่ แต่เรารู้แน่นอนว่า ในคืนนั้นมันทำหน้าที่ของทวดสวรรค์ และคำถามสำหรับเราในวันนี้มิใช่เพียงว่า ‘ทวดสวรรค์ของฉันอยู่ที่ไหน?’ แต่คือ ‘วันนี้พระเจ้าทรงส่งฉันไปเป็นผู้พิทักษ์ปกป้องคุ้มครองใคร?’”

วิชณู ธัญญอนันต์ เจ้าอาวาสวัดเชนต์จอห์น ลาดพร้าว กรุงเทพฯ